

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

P. t. domni cari sunt încă în restanță cu abonamentul la ziarul nostru, sunt recercați respectuos, să binevoescă a-și achita restanțele în cel mai scurt timp, — spre a evita alte inconveniente.

Administrațiunea.

Act de dreptate.

Sibiu, 11 Decembre n.

Am fost din capul locului de părerea, că pe lângă totă bunăvoința guvernului și pe lângă toate curatele intențiuni depuse în legea despre judicatura Curiei în chestii electorale, libertatea și curățenia alegerilor numai așa va pute fi garantată și asigurată pentru viitorul, dacă Curia, însărcinată cu drept de judecată în chestii de asemenea natură, va căuta să dea ființă acestei legi, care suferă de unele manciătăți, și va căuta să o interpreteze în mod mulțămitoriu pentru opiniunea publică din țară.

Lucrările de până acum ale supremului nostru for judecătoresc în procesele intentate pentru nimicire de mandate sunt de așa, că opiniunea publică poate fi liniștită și poate fi mulțămitoare celor ce au stăruit, ca asupra Curiei să cadă chemarea de a-și rosti verdictul în chestia mandatelor atacate prin proteste. Toate sentențele aduse până acum din partea Curiei în chestii de natura aceasta sunt de o imparțialitate impunătoare, și chemate să ridice mult vaza Curiei în fața populațiunii din patrie.

Mai de aproape ne interesază pe noi sentența adusă Sâmbăta, asupra mandatului din cercul electoral *Török Becse*, al cărui posesor e *Dr. Liubomir Pavlovici*, deputat național sârb. Mandatul a fost atacat prin protest, pe motivul, că alesul deputat al cercului numit *a agit* înainte de alegere în contra naționalității magiare, în contra integrității statului, în contra unității de stat.

Este un paragraf în noua lege curială, un punct de paragraf, care decretază drept motiv de cassare a alegerii și faptul înșirat, adică agitația în contra statului, în contra vreunei naționalități sau confesiunii. Și cum la noi noțiunea aceasta are o elasticitate ca nici undea alt-unde, în alte state, așa, că din ori-ce act de nemulțămire, de apărare, se poate făuri cu cea mai mare ușurătate act de *agitație*, întră alte împrejurări nici nu le trebuia celor cu protestul să se opintescă prea tare pentru a-și ajunge scopul; alegerea era sigur anula, sau cel puțin ordonată cercetarea, ca să fie ascultați martorii numiți din partea celor rămași în minoritate la alegere, pentru a se dovedi prin ei *crima* cu care e pătat mandatul atacat.

Da, așa se întâmplă, dacă nu Curia ar fi avut să judece în cauză. Dar Curia a pus la o parte toate considerațiunile, n'a ținut seamă de curentul bolnăvicios din această patrie, care vede agitație și atentat la integritatea și unitatea statului ungar până și în o inofensivă și inocentă reprezentație teatrală, — dacă nu se face în limba magiară; — și fără a mai ordona cercetare, *a respins* pur și simplu protestul înaintat în contra alegerii deputatului *Pavlovici* din *Török-Becse*, pe care l'a declarat de vrednic să facă parte din corpul legiuitoriu al țării, reprezentând în el pe *naționalii* Sârbi, cari l'au onorat cu încrederea lor.

Las' că prin acesta înalta Curie n'a făcut alta decât a împărțit dreptatea așa cum trebuia să fie împărțită, dar' e supărăcios faptul, că din partea unor foi magiare, cari își scaldă ideile în apele șovinismului (și care fôie magiară nu plutește în astfel de ape?), sentența adusă în chestia mandatului din *Török-Becse* e presentată totuși cu un act de *grație* față de naționalitățile nemagiare din patrie!

Avem cu mult mai bună părere despre supremul nostru for judecătoresc, decât să cădem în greșala de a considera și noi actul numit de un act

de grație și nu de aceea ce e, *act de dreptate*, și am greși și atunci, când n'am spune de nou compatrioților nostri de naționalitate magiară, că noi, naționalitățile nemagiare din țera acesta nici n'am cerut nici-odată, și nu cerem nici astăzi mai mult decât atâta: *acte de dreptate* în chestiile cari ne privesc pe noi! Și i asigurăm de nou, că în momentul în care dreptate ni-se va face pe toate liniile, agitațiile naționaliste, inventate astăzi cu atâta dibăcie, au să încete de la sine, și chestia națională, de care ei se tem atât de mult, e *resolvată*, spre mulțămirea lor, și spre mulțămirea noastră, a celor astăzi nemulțămiiți.

Din Austria.

Luni s'a început în reichsrath-ul austriac discuția asupra budgetului, cu care ocaziune prim-ministrul *Körber* a făcut declarațiuni de cea mai mare însemnătate, cari au provocat senzație nu numai în Austria, ci și în străinătate, pretutindenea. Ministrul-president al Austriei, constatând că parlamentul nu-și dă silințe din destul să treacă odată preste procesul de sanare a relelor incubate în sinul său, a pus în vedere nu numai disolvarea parlamentului, ci chiar și *suspendarea constituției*, dacă nu se arată în curând o îndreptare spre bine. Partidele germane reprezentate în reichsrath au rămas consternate când au auzit amenințarea aceasta, pe când *Cehii* sunt foarte veseli de ea. Dorința lor este tocmai, ca guvernul să se atingă de constituție, pentru-că o eventuală nouă constituție numai bine poate să le aducă. Se crede, că prim-ministrul *Körber* a făcut declarațiunea aceasta în urma presiunii venite din cercurile normative și în urma insistării guvernului magiar, care ar dori să se încapă odată tratările în chestia pactului. La tot cazul situația e încurcată și mai posomorită de cât ori-când în trecut.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțescă din Zarand.

— 1 Decembre n.

(Urmare și fine.)

Preotul N. Pop, capelan în Ormindea, atribue decădinta religiozității *lipsei de educațiune morală* după anumit plan. Crede că poporul ar deveni mai religios, dacă tinerimea încă din școlile primare s'ar cumineca în fie-care post al Pascalilor și s'ar cumineca. Dacă s'ar crește astfel ar fi imposibil, ca feciorii și fetele, bărbații și muierile să rămână indiferenți față de acesta taină chiar și când ved că li-se apropie sfrșitul vieții. Dovesce cu exemple, că școlă neglijă acesta taină, spre dauna bisericeii. Deci propune și conferința primesce: tinerimea școlară să se mărturisescă și cuminece în fie-care an în postul Pascalilor.

Ôre nu s'ar ajunge mai bine scopul: întărirea religiozității, dacă preoții ar instrua elevii în studiul religiunii? Cred că ar fi timpul suprem!

În cât pentru bunăstarea materială preotul are ocaziune a da poporului povește în comitete, însoțiri economice comerciale etc., dar' de sine se înțelege că exemplul viu ar fi cea mai bună sfătuire.

Preotul A. Bogdan din Țărățel încă recomandă să se pună mai mult pond pe mărturisire. Recomandă totodată, ca cu mărturisirea să nu se facă speculă. Să nu fie mărturisirea un izvor de venit materiale pentru preot, ci ocaziune de a mângăia și îndrepta pe fiii, sei sufletesci. Epitimia să nu fie bani, ci rugăciuni și daruri pentru biserica Domnului. Constată apoi că decădinta religiozității provine mai ales din nerespectarea Duminicilor și sărbătorilor noastre din partea forurilor judecătorești și administrative, și societăților străine, cari desluoază munții de aur din părțile Zarandului. Asemenea strică mult religiozității, finerea tângurilor în zilele noastre de sărbători, ținea acele chiar și împărătesci.

Propune și conferința primesce: Autoritatea bisericească să întrevină la locurile mai înalte competente, ca sântenia Duminicilor și sărbătorilor noastre să se respecte.

Președintele recomandă preoțimei să premergă cu exemplul viu și să-și respecte

FOIȘORĂ

Hanibal și Scipio.

Dialog.

După Gr. de *Sebastian*.

(Fine.)

Scipio.

El — Roma? Nu! Pe comandanți se poate!

Hanibal.

Dar' cine fac orașul? Nu bărbații?

Scipio.

Bărbații, da, dar' nu un sigur om.

Ai Varo l'ai bătut și mulți Romani

Ai nimic, dar' Roma a rămas

Și 'n lupta de la Cannae — 'nvingătoare.

Plecatu's-a vr'odat' naintea ta?

De nu, nu te fâli cu-'nvingeri fumurii.

Hanibal.

Nu Roma și-a croit conducătorii?

Deci cei mai buni ai ei mi-s'au plecat.

Scipio.

Pe aceia-i crești tu cei mai buni ai Romei?

Depart ești de adevăr. E drept:

Ajuns'au pân' la treptele de consul,

Călăuzii de stăvile vanității,

Acei ce lumea o știau seduce,

Dar' prea erau stângaci în ale luptei.

De altfel rostul Romei noastre este

Să-și facă cursul bine cumpenit

Și face loc de traiu și acelora.

Sunt oameni plini de doruri pătimașe

În fruntea țării; fôrte adese ori

Ce-i ne'nsemnat se cumpănesce greu,

Ear' lucruri mari se trec cu nepăsare.

Dar' Roma i lasă ei să dea de grindă.

Ii place deci să aibă 'n cârmuire

Și oameni mai slăbuți, ca cel puternic

Să nu se 'nbaibe 'n prea putere mare.

Mai bine fie-'nvins un Varo, Fabius,

Decât să vie-un consul ôre-care

Și mândru c'a eșit biruitor,

Cu pumna 'n pept lovindu-se să strige:

„Aici este Roma!” Rămâi cu bine.

Hanibal.

De ce grăbesci? Rămâi să ne-'nțelegem!

Scipio.

Zici c'ai învins Romanii! N'au fost Romani

Acei, pe cari tu i-ai biruit.

Nebuni au fost, orbiți de egoism,

Ce alergau după cununi de lauri.

Romanu 'și vede-'n față numai Rome,

Pe ea să o ridice, să-'nalțe Roma,

S'adôre Roma, să móră pentru Roma.

Așa 's și eu. Acesta-'mi chizăsesce

Invingerea, precât de bine știu

Că astă mână-i trup din brațul meu.

Dar' de va fi, să cad — nu pot s'o cred,

Și de-ași voi, nu-'ncepe 'n gândul meu —

Zic, de va fi să cad, un alt Roman

Va isprăvi ce eu am început.

De cade Hanibal — Cartago cade.

De cade Scipio — isbânda tot e-a Romei.

Hanibal.

Puțini ea tine-au răsărit în Roma.

Te ved, că ești bărbat; ear' ôstea ta

Te-arată priceput în rostul luptei.

Scipio.

Ei vești, tu crești c'acosta-i fapta mea.

E numai mâna Romei înțelepte.

Și 'n vremurile vechi și-a rënduit

Oștirea tot așa: colo ușor armații

Ici legiunile, 'nainte prăștierii,

În cele două aripi călăreții

Și 'n urma tuturor trierii

Cari și atunci, când pierdem, ei câștigă

Ăst rost avut-l'a Posthumius

Pe timpul, când în vârstă fragedă

Era republica; întocmai și

Camillus, când cu fer în loc de aur.

Pământul Galliei l'a cumpărat.

La Trasimen, Ticiu și trista Cannae.

Ne-am abătut de la 'nvechitul us

Și-'nda' și-a 'ntors isbânda ocrotirea.

Eu am lucrat cum au făcut strămoșii.

N'ai lădat pe Scipio, ci Roma.

Hanibal.

Deci lasă Zama colo să decidă

Ce poate face — un om și ce nu stat,

De are acel stat bărbați ca tine.

Scipio.

Să fie! Zama să decidă!

Ambii.

La Zama!

S'a dus...

S'a dus vara, și cu dina

A plecat cântec și flóre,

Ș'au plecat în altă lume

Chiar și razele de sóre.

Ceriu-i mohorit și negru,

Codru geme despoiat

Ear' izvorul plânge 'n lanțul

Cel de ghiță ferecat.

Nu mai este bucurie,

Totul e pustiu p'afară.

Unde ești cu-a ta frumșeță

Scumpă și iubită vară?

Maria Cioban.

Duminecile și sărbătorile cu totă sântenia și atunci și poporul le va respecta.

Preotul I. Perian din Crisicior referă: a) asupra introducerii unui protocol parochial alfabetice, ceea-ce se primesc în mod facultativ și b) asupra concluderii conferinței precedente de a repartiza preoțimea asupra și datoria de 6000 cor. pentru casele protopresbiterale.

La propunerea comisiei preoțimea — cu excepție a doi — se obligă cu subscrierea proprie să contribuie fie-care cu câte 100 corone în decurs de 5 ani, având a depura în fie-care an câte 20 corone în 2 rate semestrale de 10 cor. cu ocaziunea ridicării congruii.

Modalitatea de a solvi preoții și cantorii dotațiunea presbiterului nu s'a primit. Cu aceste conferințe s'a încheiat.

Servește spre onoare preoțimei zărandere, că s'a adunat într'un număr frumos, că s'au prezentat aproape toți în reverență și s'au înțelese frățesce sfătuindu-se asupra cestiunilor, pe cari ținându-le în continuu în vedere ele vor deveni un izvor de bine pentru preoțime, mărirea pentru biserică și mântuire pentru popor, biserica cea vie a Domnului.

Ceteșul.

— Alegerea de protopop în Hunedóra. —

— 30 Novembre n.

(Urmare.)

Se purcede la alegerea unui notariu interinal, aclamându-se preotul George Rain din Nădăștia inferioară. După cetirea actului de denumire a dlui comisariu din partea P. Ven. Consistoriu arhidiececesan, și a listei de candidare statorită în ședința comitetului protopresbiteral ținută în ziua premergătoare la 5 ore p. m., conform căreia se constată calificarea celor doi concurenți ș. a.

I. George Oprea paroch în Hunedóra, II. Avram P. Pecurariu presb. în Ilia, repet: după cetirea acestor acte urmând să se decidă în ședința comitetului protopresbiteral la 5 ore p. m., conform căreia se constată calificarea celor doi concurenți ș. a.

La ordinea zilei deci verificarea membrilor. Fidei vom fi în raportul nostru, dacă vom aminti la acest loc că: în cercul electoral VI (Ghelariu) nefiind verificat la timpul sau membrul ordinar mirenesc din motivul defectuosității protocolului sinodului parochial, dl comisariu declară: că în vederea acestui fapt, — pentru-ca numitul cerc electoral să nu rămână fără reprezentant — la timpul sau a dispus alegere nouă în numitul cerc pentru un membru ordinar la sinodul protopresbiteral. Bărbatul de încredere înaintând deci presiului noul protocol al sinodului parochial, acela în fața sinodului present se desface, și aflându-se și acesta defectuos, din pricină că în loc de unu a conținut doi membri aleși — se respinge. Trecuți peste acestea se pune la ordinea zilei verificarea membrilor electorali (extraordinari). Presidiul provăcă sinodul, ca din sinul său să esmită o comisiune de trei: un preot și doi mireni, cari să censureze protocoalele electorale și să vină la sinod cu proiecte de concluse. În scopul alegerii acestei comisii suspinde ședința pe 5 minute. Se proclamă deci aleși: Petru Șinea paroch în Batiz, Dr. Iuliu Bociu notariu public regesc în Hunedóra și Teofil Tulea notariu în Hunedóra. Această comisiune luând deci toate actele, se retrage pentru a le censura. Ședința se suspinde de nou pe 15 minute.

După redeschiderea comisiei esmisă, prin raportul său dl Teofil Tulea, prezentând actele tuturor cercurilor electorale, constată, că acelea sunt în ordine și prin urmare le recomandă sinodului spre primire, respective pe membrii aleși spre verificare. — Se verifică.

Cetindu-se acum lista tuturor membrilor verificați și prin urmare îndreptățiți la votare, se constată prezența a 41 membri din 44. Percurse fiind toate agendele până aici, dl comisariu declară, că sinodul protopresbiteral electoral se poate constitui și l'rogă a-și alege un notariu definitiv și o comisie scrutinătoare constatătoare din un preot și doi mireni. Sinodul proclamă notariu tot pe preotul Rain, ear' în comisia scrutinătoare pe George Popoviciu preot în Nădăștia superioară, Dr. Iuliu Bociu și George Dănilă primariul Hunedórei.

Acești domni ocupând loc la masa biroului, se pune la ordinea zilei — însași votarea.

Presidiul provăcă pe membrii presenti, ca fie-care să-și dea votul său prin ședulă pentru un candidat, ear' în scopul pregătirii acestor ședule suspinde ședința pe zece minute.

Ședința se redeschide... Interesul de sfânta cauză își ajunge culmea... În spațioasă sală, în care afară de membrii sinodali se mai aflau și alți oșpeți din loc și jur, domnesce o tăcere mormentală... Liniștea adăncă pare că face să se audă și palpitările inimilor... Ea este întreruptă numai prin cetirea de pe listă a numelui votantului, din partea dlui comisariu, și prin tropotele picioarelor aceuia până la urnă și înderăt... (Va urma.)

Deslușire.

În Nrul 221 al „Tribunei Poporului“ de la 10 Decembre a. c. a apărut o corespondență din munții apuseni cu privire la delăturarea neajunsurilor școlii noastre din Ponorel.

Scriu având actele dinaintea mea. Chestiunea s'a urdit în anul 1895. Inspectorul reg de școle, comitetul administrativ și pe urmă guvernul au pretins ridicarea unui nou edificiu școlar corespunzător cerințelor legii, instituirea de învățător calificat, sistemizarea unui al II-lea post învățătoresc fiind numărul copiilor obligați 246, precum și delăturarea unor defecte de mai puțină însemnătate. În chestiunea aceasta de atunci și până de present s'a scris și s'au luat diferite dispoziții, după cum dovedește voluminosul convolut de acte, — dar' fără vre-un rezultat mai real.

A referat în această afacere la început dl asesor cons. Mateiu Voileanu, apoi dl Dr. Liv. Leményi, ear' de present referent școlar e dl Dr. D. P. Barciuanu. Înmulțindu-se în măsura mare agendele școlare, din 1 August a. c. Ven. Consistoriu m'a instituit și pe mine în resortul școlar. — Cum am spus, chestiunea s'a urzit în anul 1895. În anul 1896 prin rescriptul ministerial din 4 August Nr. 40971, în sensul §-lui 15 art. de lege XXXVIII. din 1868 i-s'a aplicat prima admoniție. S'au continuat acum cu mai multă stăruință pertractările prin of. presb. cu comuna Ponorel pentru delăturarea scaderilor școlii noastre confesionale, — dar' eărăși fără vre-un rezultat mai concret. Sub Nrul 63969 din 14 Octobrie 1901 a urmat din partea ministrului admoniția de gradul al doilea. În fața acestui iminent pericol cons. arch. prin ordinul său din 25 Oct. a. c. Nr. 9630 Școl. a esmis pe parochul Iosif Gomboș, ca comisariu, cu îndrumarea de a cerceta cu rigore afacerea, a căuta remediile potrivite pentru salvarea școlii noastre confesionale. Raportul dînsului încă n'a sosit, în urmare nu pot ști, ce-i va fi ajutat bunul Dumnezeu să isprăvescă.

Din această scurtă schițare e evident, că pe mine nu mă poate îngreuna nici merit, nici scădere. Cu toate aceste corespondențele din „Trib. Pop.“ făcând grele, dar' nedrepte învinuiri Consistoriului într' altele iată ce zice: „Nu edificiu școlar trebuie, ci remonstrație la guvern, căci acușele din ordinul lui sunt neadeverate. Inzadar, căci după cum am aflat, cu refera școlilor față cu guvernul e însărcinat un așa numit Lazar Triteanu, care abia acum a eșit de pe băncile școlii. Așa nu ne putem aștepta la asemenea acte față de guvern“.

Pân' acum nici n'am știut, că eu am să fac remonstrațiile cătră guvern! Dacă însă va cere trebuință, și dacă voi primi vredată această onorifică însărcinare, fie sigur „bunul meu amic“, că de la dînsul îndrumări nu voi cere. E adevărat, că eu numai de curind am eșit de pe băncile școlii, terminând cursurile universitare, dar' tot atât de adevărat e, că dl corespondent ar trebui pus încă mulți ani pe băncile școlii. Atât la partea personală!

În general trebuie să constat, că nici d-nii corespondenți, nici foite noastre prin devalvarea prematură în publicitate a unor chestiuni, ce se află la forurile competente în dezbateri, nu lucră într' adevăratul interes al bisericii și școlii noastre naționale.

Sibiu, 28 Nov. 1901.

Lazar Triteanu
cand. de prof. — coref. școlar.

Scrisore din Cernăuți.

Instalarea noului rector magnificus la Universitatea Francisc Iosif din Cernăuți.

— 4 Decembre n.

Luni, în 19 Noembre v., s'a săvârșit în orașul acesta un act de importanță, mai ales pentru noi Români, căci Dr. Emilian Voiuțchi, a cărui instalare de rector magnificus al Universității Francisc Iosif, s'a făcut în aceeași zi, este viță și neam de al nostru cu inima și cu fapta. Munca și hărnicia, neobositului profesor de la facultatea teologică a fost respectată și recunoscută și de ceilalți profesori străini, alegându-l cu unanimitate pentru acest an școlar de rector.

Cu mare însuflețire a luat parte la acest act festiv inteligența română, un mare număr de dame și domni, într' cari am remarcat pe consulul român Cogălniceanu, ear' dintr' străini pe președintele țerei baronul Bourgoignon, comandantul suprem al armatei, primariul orașului ș. a.

Tinerimea universitară, prin strigăte de „să trăiescă“ salută pe noul rector la intrare în aula universității. Nemții, Rușii și Rutenii (studenți) strigau fie-care în limba lor, unii hoch!, alții „sbogom“ așa că era o întrecere care limbă să răsune mai puternic și să aibă cuvântul din urmă. Inceputul vorbirii fostului rector Dr. Hanke o făcut, ca strigătele tinerilor să înceteze. Acesta în scurte cuvinte dă raport despre cele petrecute la universitate sub conducerea sa, accentuând mai ales sporirea cea mare a elevilor, în urma cărei împrejurări nu mai corespunde edificiul pe deplin, ci a făcut propunere la înaltul guvern spre a zidi un edificiu nou.

La încheierea vorbirii predă insigniile, crucea de aur, noului director, ca semn de dignitate; acesta se sue pe tribună, mulțimesc publicului pentru participare și cetesce un tractat foarte interesant despre: „Emanciparea femeilor“, o temă actuală, care a început să preocupe tot mai mult publicul din țările culte ale Europei.

Autorul în o limbă germână ușoră și frumoasă, cu multă vervă și cu un aparat științific spune de când și de unde a răsărit ideea emancipării; arată că nu se poate realiza, fiind că facultățile spirituale și fizice ale femeii sunt mai inferioare de cât ale bărbatului, drept aceea nici nu poate săvârșit acele lucruri pe cari le săvârșește bărbatul. Acesta a recunoscut-o chiar și presidenta congresului femeilor din Anglia, ținut acum vre-o 3 ani, sfârșindu-și vorbirea, că femeia nu poate pretinde egale drepturi cu bărbatul, căci ea trebuie să fie crescută mai mult pentru gospodăria casei. Ca găzdoia, zice autorul, ea trebuie să observe cuvintele apostolului Pavel, să asculte de bărbat, căci el este capul familiei, precum Christos este capul bisericii. Bărbatul trebuie însă să se tracteze cu chibzuință și cu iubire, dând onoare femeii, ca unei puteri mai debile.

Nici până acum nu se pot plânge femeile, că nu au avut drepturi și rol conducător în viață, căci știut este, că foarte adeseori capetele cele mai luminate au fost ademenite de însușirile atrăgătoare ale femeilor și au fost conduse de o minte mărginită femeiescă, ceea-ce numai spre binele societății nu a fost.

În cât privește drepturile politice, dl Voiuțchi este de părere, că după cum o femeie nu este în stare a manua sabia, nu poate nici pretinde să ocupe funcțiuni publice și să aibă drept de votare, căci — ce e drept — nu e lucru mare, cum zic femeile, să se permită și lor a arunca o ședulă în urnă, dar' urmare ar fi neglijarea treburilor casnice, învătășala lor în lupte de partid, ceea-ce ar fi în defavorul societății. În parlament judecata femeilor ar fi preocupată.

De ajuns s'a arătat și dovedit până acum neapținutudinea lor la lucruri mai grele, numai la postă și telegraf câte încercări nu au pricinuit: ele. Le putem da și lor teren de muncă, zice autorul, precum femeile se pot aplica la: croitorit, păpușărit, la comerț, în prăvălie, la încasare, ear' pe terenul instrucțiunii se pot admite ca învățătoare, apoi la medicină.

Crescerea în familie a ficelilor să fie primul loc pentru a deveni o găzdoie bună, să fie deprinsă la industria de casă, ea la cazul de lipsă să-și potă agonisi mijlocele de trai, să observe pildele lui Solomon, căci o femeie harnică se scolă pe când este noapte și dă de

măncare casnicilor și lucrul zilei servelor și cu putere încinge cōpșele sale și întinde brațele sale. Nici odată nu se stînge lumina în casă și noaptea. Ea pune mâinile pe vîrtelniță și degetele sale apucă fusul. Mîna sa o întinde sormanului totdeauna. Ea nu se teme de frigul ernei, căci casnicii săi toți au vestimente grōse, învătășuri își face ea, și cămăși, și le vinde negustoriului.

Dl rector provocându-se la Hajdău, Schiller, Goethe etc., este contra admiterii femeilor la facultăți împreună cu bărbatii, pentru-că însușirile lor spirituale sunt de altă natură, de cât ale bărbatilor. Astfel a creat Dzeu femeia și așa va rămâne pentru totdeauna. Prin cuvintele: femeia este pentru a deveni mamă, ear' bărbatul pentru a deveni tată: totul este zis.

La fine aduce mulțămîntă Măiestății Sale, ca patron al Universității, și provăcă publicul a striga să trăiască împăratul. Cu aceste s'a terminat festivitatea...

Tot în aceeași zi seara a avut loc în sala filarmonică un splendid concert, al reuniunii române de cântări „Armonia“. Iarăși o bună ocazie pentru a se întruni tot ce este românesc spre a se însufleți de muzica națională. Un număr public a ocupat sala cea mare și programa se începe.

Cântece frumoșe populare răsuna dulce în spațioasă sală.

Rolul principal la acest concert l-a avut gentila d-șoră Aglaia Lupul, de altcum cunoscută și în cercurile sibiene. Vocea ei dulce, bine cultivată, cu timbrul metalic sonor și plăcut, te transfera în lumea ideală. Aplauzele nu mai încetau și Dșora Aglaia a trebuit să repeteze unele cântări.

Corul reuniunii, de și nu există de mulți ani, totuși a arătat că este în stare a executa cu simț și cu acurateță nu numai cântece ușore, ci și compoziții mai grele în tru'n mod de tot plăcut. Publicul l-a răsplătit cu aplauze bine meritare.

Leandru.

De la sate.

Sfințirea bisericii din Crizbav.

— 30 Novembre 1901.

Sunt patru luni de zile, de când un element distrugător al naturii a cauzat mare pagubă, descoperind și crepând de sus până jos turnul bisericii române ortodoxe din Crizbav.

Imediat după catastrofă comitetul parochial a făcut pașii de lipsă atât pentru repararea celor stricate prin fulger, cât și pentru renovarea întregului edificiu bisericesc, încredințând pe calea licitațiunii publice într'ega afacere antreprenorului și măestrului diplomat Ioan Leucă din Rotbav. Acesta achitându-se destul de corect și consciențios de angajamentul luat asupra-și, — pentru-ca opul să fie încoronat pe deplin, — Excelenția Sa, prea bunul nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu prin gramata arhierescă Nr. 10.777 Pr. a binevoit a încredința cu actul sfințirii acestei biserici pe P. O. Domn protopresbiter tractual Ioan Petric, care pe cât de înaintat în etate, pe atât de consciu de chemarea și oficial s'au, a și avisat despre această pe oficial parochial și a destinat ziua sfințirii pe Duminecă în 24 Nov.

La 9 ore dimineața dl protopop se afla în biserică, unde a oficiat „sfințirea apei“, acompaniat de preoții din Țințari Ioan Gavrilăscu și Ioan Schiopu. Erau foarte pătrunzătoare rugăciunile de la acest serviciu, fiind cetite de încăruntul și meritatul nostru protopresbiter, cu o voce tremurândă, dar' destul de puternică și respicată.

Finindu-se sfințirea apei s'a stropit biserica și s'a continuat cu o procesiune înconjurând cu tot poporul sfântul lăcaș, și făcând stările obicinuite s'a intonat de preoții fungenți eceniile pentru P. sf. Arhiepiscop și Metropolit Ioan și pentru Măiestătea Sa împăratul și regele nostru. La intrare în biserică tot poporul a fost surprins de cuvintele: „Deschideți boeri porțile vōstre și va întra împăratul mării“, rostite cu o voce înaltă de părintele protopop. Astfel s'a continuat serviciul divin cu sf. liturgie și la fine dl protopresbiter a rostit o cuvântare ocazională foarte potrivită, făcând istoricul bisericii și al evenimentelor mai însemnate din această parochia încă de acum 40 de ani, de când dsa

Nr. 882-901.

[241] 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiilor vacante de clasa a III-a:

1. *Săcămaș* cu filiile *Stănțești—Ohaba.*
2. *Muncelul mare* cu filiile *Boia-bîrzu* și *Muncelul-mic.*

3. *Poenița Tomi* cu filiile *Ferești, Merișor* și *Runcul mic*, — se publică concurs nou cu termen de 30 zile de la prima publicare în „T. R.”. Venitele împrenate cu aceste posturi sunt cele fasonate în *cóla B.* pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari concurenții și pot lua informațiuni de la comitetele parohiale și de la oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au să înainteze petițiunile instruite conform normelor în vigóre și în termenul preseris subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Dobra (Hunyad-Dobra) la 20 Novembre 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Dobra, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioșif Morariu
protopresb.

Nr. 401 Bis.

[238] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de parochi în comunele bisericesti *Masca* de clasa a III-a și *Poianapocului* tot de clasa a III-a se publică concurs a doua oră cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi de paroch sunt cele cuprinse în *cóla B.* pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a ocupa unul din amintitele posturi, să trimită petițiunile lor concursuale instruite conform normelor în vigóre în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral prin posta ultimă Oláh-Lapos.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Cupșeni, în 8 Novembre 1901.

S. Cupșa
protopresbiter.

Nr. 530/1901.

[240] 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroch din parochia de clasa a III-a *Surduc-Copalnic* prin acésta se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în *cóla B.* pentru întregirea dotațiunei preoțesci de la stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne petițiunile instruite conform normelor legilor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis și a se presenta în vre-o Duminecă sau sêrbătóre la biserica parochială spre a-și arăta desteritatea în cântări respective a celebra și a cuvênta.

Fênațê, la 15 Novembre 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Cetatea de pêtră în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Șovrea
administrat. protopresbiteral

**Cine vrea să câștige
400-600 cor. pe lună?**

Una dintre primele societăți de asigurare pentru copii caută Domni sau Dame pentru loco sau provincie ea acuisitori. Doritorii să se adreseze sub „Solid” Sibiu, strada Wolf Nr. 6. [239] 2-3

**Povești
pentru anul prim școlar.**

Lecțiuni după treptele formale

de
Dr. Petru Șpan.

Se pôte procura cu prețul de 1 corónă

dela

Librăria Tipografiei archidieceșane.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvêntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, archiepiscop și metropolit și se află de vênzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neșră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

NOU! Pro 1902 NOU!

a apărut:

Calendariul archidieceșan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățatoriu.

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu Șematism **80 fil.**, + porto postal **10 fil.**

**Librăria archidieceșană
Sibiu.**

ICÓNE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, pe lemn séu pe tinichea, ține, aluminium etc. în ori-și-care mărime pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei archidieceșane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

IV.

- Archangelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zacharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

S. JERARCH NICOLAE.

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Rêstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăerea împrejur
- Nascerea Maicei Domnului
- Pogorirea Duchului sfânt
- Nascerea sftului Ioan Botezătorul
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfinței Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

GE IWAHHZ KPECTHTEAS.

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfinței cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumitru călare
- Sfântul George
- „ Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Archangelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoșne din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
fôrte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	33-60	42-—	56-—	70-—	Cor. fôrte fine.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	50-—	72-50	23-10	25-90	40-60	49-—	65-80	20-30	23-10	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	„ fine.
simple . . .	14-—	16-10	18-20	26-20	30-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-40	19-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelegé numai la icóne pictate pe pânză. — Icoșne pictate pe lemn costă cu 10%, ear' pe tiniche cu 15% mai mult decât pe pânză; pe aluminium și ține vor costa cu prețul metalului întrebuițat *mai mult.*

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din ori-și-ce fel de materii și de ori-și-ce colóre pe lângă condițiile cele mai favorabile.